

Što možemo učiniti prije ugradnje umjetnog zgloba?

Danas, kad se gotovo svakodnevno, moderna medicina oplemenjuje novim saznanjima u liječenju bolesnih stanja koštano-zglobnog sustava čovjeka, svjetska ortopedija i traumatologija čine ogromne korake u napretku i kvaliteti liječenja svojih pacijenata.

Naravno, veliki utjecaj u tom stremljenju k boljem i kvalitetnijem ima farmaceutska industrija koja ulaže ogromna financijska sredstva u nove proizvode, operacijske tehnike i tretmane koštano-zglobnog sistema.

Dok se s jedne strane ulaže u sve novije, izdržljivije i kvalitetnije materijale i dizajne operacijski umetnutih umjetnih zglobova, znanost regenerativne ortopedije i traumatologije postiže nevjerojatne rezultate u biološkom liječenju degenerativnih bolesti koštano-zglobnog sustava najmodernijim proizvodima na bazi regenerativne medicine.

Unatoč tom ogromnom priljevu i utjecaju novih informacija i saznanja, liječnik ortoped-traumatolog treba ostati objektivan prilikom odabira metode liječenja svojih pacijenata. Kada govorimo o liječenju degenerativnih bolesti i postraumatskih stanja zglobova, ugradnja totalnog umjetnog zgloba trebala bi biti posljednja mjera u liječenju.

Između tog tretmana i početne fizikalne terapije patoloških promjena zglobova, svoje mjesto zauzimaju i injekcijske terapije u sklopu biološkog liječenja matičnim stanicama, rekombinantnim i autološkim citokinima, faktorima cijeljenja, indiciranima na bazi genskog mapiranja. Potencijal takvih metoda liječenja je izuzetno visok, no tehnologija je još uvijek u začetku, pružajući ogroman prostor za napredak u tom segmentu medicine.

Nadalje, operacijske artroskopske toalete zglobova s poštudnim tretmanima odstranjenja slobodnih zglobnih tijela, ispiranjem zglobnog upalnog tekućeg sadržaja, hondroabrazijama i mikrofrakturama defekata hrskavice čine poštudni tip liječenja. Sljedeće poštudne metode liječenja su operacijske korekcije odstupanja fizioloških osovina ekstremiteta. U kombinaciji s prije navedenim artroskopskim toaletama, korektivne osteotomije kostiju kod valgus i varus položaja nogu, mogu prolongirati potrebu ugradnje umjetnog zgloba za nekoliko godina. Iste operacijske tehnike mogu se kombinirati s već prije navedenim poslijeooperacijskim biološkim liječenjem.

Tek kada se iscrpe te takozvane poštudne metode liječenja degenerativnih i post-traumatskih stanja zglobova, treba se odlučiti o operacijskoj ugradnji dijelova umjetnog zgloba. Uz podizanje kvalitete materijala i dizajna zglobnih umetaka, danas se posebna pažnja pridaje biomehaničkim opterećenjima, ligamentarnom balansu i operacijskim tehnikama ugradnje umjetnog zgloba. Nadalje, važno je procijeniti da li postoji mogućnost zamjene samo pojedinih zglobnih ploha ugradnjom parcijalnih proteza. I na taj se način odgađa terminalno rješenje ugradnje totalne umjetne proteze, čije se odlike i operacijske tehnike danas pokušavaju poboljšati izradom individualno prilagođenih instrumenata i zglobnih umetaka.